

03 07 2019

Чангхое, ки дар асри навин рух додаанду медиханд, ба якин, аз хамаи чангҳои асрҳои пешин дахшатноктару вахшатзотар буданду хоханд шуд. Ба иловаи ин, вақте терроризму экстремизм густариш меёбад, ҳар сокини сайёра дар ғӯшаи бас амни кишвараш низ эҳсоси хавфу хатар хоҳад намуд. Дар ин ҳолу вазъи мураккаби ҷаҳон дигар умед ба зиндагии осоишта намонад.

Башар имрӯз хуб дарёфтааст, ки роҳандозии сиёсатҳои нодуруст, хирсу тамаъҷӯӣ, қудратхоҳиву намоиши тавоноӣ, зулму ситад ба ҳалокати инсонҳои рӯи дунё ва маҳви қураи Замин оварда мерасонад.

Тамоми васоити аҳбори омма дар ҷаҳон аз ин хусус менависанду меҷӯянд намоиш медиханд, то садду монеи густаришашон бишаванд, аммо натиҷаҳои назаррас камтар ба даст меоянд. Дар тамоми қитъаҳои олам, махсусан дар Осиёву Африко ва Аврупову Амрико, одамони бегуноҳ қариб ба ҳар рӯз қурбони ҷиноятҳои террористӣ мегарданд. Дигар возеҳу ошқор мебошад ва наметавон пинҳон кард, ки дар пушти ин амалҳову ҷиноятҳо кӣҳо ҷой доранду ҷӣ меҳоянд. Ҳеҷ ҳаракату гурӯҳҳои ҷангҷӯву террористӣ бе пуштибониву дастгирии хоҷагонӣ худ қореро ба анҷом намерасонанд. Муаммоҳои зиёди сарбастаи ноқушуда дар арсаи байналмилалӣ вучуд доранд, ки таърифи ягонаи «терроризм»-у «террорист»-ро душвор мегардонад. Ба таъкиди Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон «ин ҳолат ба истифодаи меъёрҳои дугона ва духӯрагиву гуногунфаҳмиҳо мусоидат карда истодааст».

Мавриди зикри махсус мебошад, ки Тоҷикистон ба эътирофи маъруфтарин қоршиносони сатҳи байналмилалӣ бо сарвари Эмомалӣ Раҳмон дар мубориза бо терроризму экстремизм фаъолу пешоҳанг аст. Президенти кишвар, барҳақ, ҷанд сол пештар ҷомеаи ҷаҳониро аз густаришу оқибатҳои фочиабори ин зухуроти номатлуб оғоҳ карда буданд. Абарқудратон бо неруву тавоноии сиёсиву иқтисодиву ҳарбиву фарҳангии, ки доштанд, он замон хавфу хатари терроризму экстремизмро камтар эҳсос менамуданд. Баъдҳо дарёфтанд, ки зарари кишварҳои бузург аз ин зухуроти дахшатзо бузургтару бештар хоҳад буд.

То ба ҳанӯз рӯйпӯш қардан меҳоянд, ки ин гурӯҳҳову ҳаракатҳоро кӣҳо тавлид ва дастгирӣ намудаанд. Ва ҳам аз ҷониби қадом хоҷагон тарҳҳои муборизаҳои шадид қашида мешаванд. Барои мубориза бо терроризму экстремизм ва амалҳои ҷиноятии

гурӯххову харакатҳои террористиву экстремистӣ, аз ҷумла бояд пеши роҳи гардиши гайриқонунии маводи муҳаддир ва суистиқодаи низомҳои молиявӣ гирифта шаванд. Инчунин, ҳамаи давлатҳои бояд уҳдадорӣҳои худро дар ин росто ва ҳалли мушкилоти мавҷуда дар ҷаҳонҷӯи ҳуқуқи байналмилалӣ иҷро намоянд. Ин нуқта дар Конфронси сатҳи баланд таҳти унвони «Ҳамкории байналмилалӣ ва минтақавӣ дар мубориза бо терроризм ва манбаҳои маблағгузори он, аз ҷумла гардиши гайриқонунии маводи муҳаддир ва ҷиноятҳои муташаккил», ки дар шаҳри Душанбе - пойтахти Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид, таъкид шуд. Албатта, вақт собит хоҳад сохт, ки, махсусан, абарқудратон ва гурӯҳҳои манфиатҳои дар сатҳи баланд то кадом андоза ин нуқтаҳои муҳимро ба инобат мегиранд ва дар амалисозии онҳо ба хоҳири пешгирии густириши терроризму экстремизм мусоидат менамоянд.

Имрӯз терроризму экстремизм дар шаклҳои ва либосҳои гуногун зухур мекунад, ки нахуст барои мубориза бо онҳо шинохташон бисёр зарур мебошад. Танҳо дар ин сурат роҳи шеваҳои мубориза бо он самараро дида мешавад. Сарвари давлат ба раҳнамоии шаҳрвандони кишвар ва ҷомеаи ҷаҳонӣ дар ин маврид барҳам ибтидо дошад: «Мо бояд ҳамеша дар назар дошта бошем, ки терроризм ва террористро ба худӣ ва бегона, ашаддӣ ва ислоҳгаро ё ҳубу бад ҷудо кардан мумкин нест. Барҳам, тавре ки ман борҳо таъкид намуда будам, террорист ватан, дин, мазаҳ ва миллат надорад. Зухуроти терроризм ба суботи амнияти қураи Замин хавфу хатарҳои бениҳоят зиёд дорад».

Ба пиндори ин ҷониб ҳимояи сарҳади афқори андешаҳо аз ҳимояи ин сарҳад бо ҳама дарозиву пахноияш мураккабтар мебошад. Ҷунони пештар зикр шуд, ин вабои аср имкони убури ҳар гуна сарҳадро пайдо карда ва роҳҳои шеваҳои муборизаро дигар намудааст.

Ба иловаи ин, бо таъкиди Президенти кишвар «баъзе созмонҳои байналмилалӣ аз ҷониби як қатор доираҳо ва давлатҳои фондҳои ошкоро маблағгузори гардидани созмонҳои террористиву ифротгаро, поймолшавии ҳуқуқи инсон, аҳолии тоқатфарсо ва дар роҳи муҷоҳиза дар баҳрҳои гарк шудани ҳазорон нафар гурезаҳо, аз ҷумла занону кӯдаконро ноҳуда мегиранд».

Муайян гардидааст, ки мубориза бо ин зухуроти номатлуби дахшатзо фароҳамовариҳои фазаи ғайримоду бовар, эҳтиромҳои манфиатҳои ҳамдигар ва иттиҳоди ҳамаи кишварҳои ҷаҳонро хостор мебошад. Ҳамзамон, мардум, ҳоса насли наврас ва ҷавонон бояд дуруст тарбия бибанд ва зираку ҳушёр ба воя бирасанд.

Мо даврони муборизаи шадид бо ин зухуроти дахшатноку нафратоварро ҳанӯз солҳои аввали 90-уми асри гузашта, аз сар гузарондем. Дахҳо ҳазор талафоти ҷонӣ ва дигар амалҳои таҳрибкорона дар ин ҷанги шаҳрвандӣ ва солҳои баъдӣ барои ҳар кадоми мо сабақест. Андак гафлат, ноогоҳӣ, ношукӯӣ аз фазаи ороми кишвар, соҳибистиклолӣ ва манфиатҷӯӣ дар ин мубориза бо шикасти рӯбарӯямон месозад. Мубориза бо ин зухурот вазираву рисолати ҳар шаҳрванд махсус меёбад, зеро аз ин хавфу хатар ҳеч кас дар амон буда наметавонад. Пештар ҳар нафар аз худ мепурсид, ки имрӯз ҷӣ хидмате ба мардум кардааст. Ҳолиё ба иловаи он бояд аз худ бипурсем, ки барои ҳифзу ҳимояи амният, ваҳдати миллӣ, сулҳу субот, волоияти қонун ва оромиву осудагии кишвари маҳбубамон ва мубориза бо зухуроти дахшатзо, садду монעי ин вабои аср ҷӣ кардем? Дар баробари пурсиш посухамон бо шиноҳти вазираву рисолати инсониву шаҳрвандӣ бояд мусбат бошад.

**Абдулкодири РАХИМ,
«Чумхурият»**